

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№3

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, mart.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukurimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirathbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

RAQAMLI IQTISODIYOTDA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATINING IQTISODIY XAVFSIZLIGIGA TA'SIR ETUVCHI TIZIMLASHTIRILGAN TAHDIDLAR.....	40
Qodirov Tuyg'un Uzoqovich, Nabiyev Bexzod Shavkatovich	
SANOAT TARMOQLARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSIYA VA TEKNOLOGIK MODERNIZATSIYANING O'RNI	44
Boboqulov Sanjar Bahromqulovich	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI BAHOLASHNING USLUBIYOTI VA UNING SOLIQ TIZIMIDA QO'LLANILISHI	49
To'xtabayev Oybek Odilovich	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISHDA RAQAMLI TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH BO'YICHA ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR.....	56
Ismailov Bobir Salomovich	
TIJORAT BANKLARI INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY JIHATLARI	62
Yangiboyev F.B.	
MINTAQAVIY IQTISODIY SALOHİYATDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	68
Turayev Og'abek Kaxramonovich	
XORIJIY MAMLAKATLARDA TO'QIMACHILIK KLASSTERLARINI RIVOJLANTIRISH TAJRIBASI.....	75
Yusupova Feruza Yo'ldoshevna	
BANK XIZMATLARI SIFATINI BOSHQARISHNING INTEGRATSION VA ADAPTIV MODEL.....	83
Ibroximov Ilxomjon Shavkatjon o'g'li	
QURILISH TASHKILOTLARI FAOLIYATINING MOLİYAVIY BARQARORLIGINI EKONOMETRIK MODELLAR ASOSIDA BAHOLASH	89
Qidirniyazov Ajiniyaz Sherniyazovich	
ICHKI NAZORAT VA KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMIDAGI XAVFLARNI BOSHQARISH	94
Islamova Nargiza Mirzaxidovna	
TURIZMNING MINTAQADA IQTISODIY RIVOJLANISHIGA TA'SIRI	104
Rasulova Muxabbat Teshabayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSİYALARNI JALB QILISH ORQALI INVESTITSION JOZIBADORLIKNI OSHIRISHNING HOZIRGI KUNDAGI HOLATI TAHLILI	111
Begamov S.X.	
RETHINKING JOB CREATION: ONTOLOGICAL AND EPISTEMOLOGICAL FOUNDATIONS OF MACROECONOMIC EMPLOYMENT ANALYSIS.....	116
Zakhidov Azizbek Rustamovich	
HUDUDIY TURIZM KLASSTERLARINI SHAKLLANTIRISH VA ULARNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	125
Ro'zimova Xusnora Mirzobek qizi	
SUG'URTACHILIK VA O'ZBEKISTONDA SUG'URTA SEKTORINING HOLATI.....	129
O'runboyeva Sotima Alisher qizi	
GO'SHT VA GO'SHT MAHSULOTLARINI SANOAT USULIDA QAYTA ISHLASHDA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBALARI.....	134
Kaydarova Sitara Suranbay qizi	
KORXONALAR QIYMATINI BAHOLASH VA BOZOR BAHOSINI SHAKLLANTIRISH METODOLOGIYASI.....	139
Abduraxmanov Sherzodbek Ravshanovich	
YASHIL IQTISODIYOT: EKOLOGIK BARQARORLIK VA IQTISODIY SAMARADORLIK UYG'UNLIGI.....	145
Jamalidinova Asalxon Saliyevna	
2025-YILDA O'ZBEKISTON UCHUN ENG YAXSHI 10 TA TRANSPORT TEKNOLOGIYALARI VA INNOVATSIYALARI	151
Mamasaliyeva Mukaddas Ibadullayevna, Beketov Timur Kazakbayevich	

MAHSULOT TANNARXINI ANIQLASHNING INTEGRATSIYALASHGAN YONDASHUVLARI: AN'ANAVIY VA ZAMONAVIY TIZIMLAR QIYOSIY TAHLILI	155
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ: ИНТЕРПРЕТАЦИЯ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ	163
Хайдарова Ёркиной Аскар кизи	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INNOVATSION TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING FISKAL VA INSTITUTSIONAL MEKANIZMLARI	170
Mamatova Nodira Mirzavaliyevna	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА И УСТОЙЧИВЫЕ ИНВЕСТИЦИИ: ФОРМИРОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ МОДЕЛИ ПЕРЕХОДА ТЕПЛИЧНЫХ ХОЗЯЙСТВ ТАШКЕНТСКОЙ АГЛОМЕРАЦИИ НА СОЛНЕЧНЫЕ СИСТЕМЫ ЭНЕРГОСНАБЖЕНИЯ	178
Срождидинова Зарина Хайриддиновна, Абдувалиева Зилола Абдуллаевна	
MAMLAKATIMIZDA QISHLOQ HUDUDLARIDA XIZMATLAR SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI	186
Yuldashova Nilufar Ziyabayevna	
RIVOJLANISHDA RAQOBAT EMAS, BALKI HAMKORLIKNING USTUVORLIGI: NAZARIY VA AMALIY TAHLIL	190
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich	
IJTIMOY HIMOYA QAMROVINI KENGAYTIRISH MEKANIZMLARI VA "QAMRAB OLINMAGAN O'RTA QATLAM" MUAMMOSI	196
Bafoev Farrux Jo'raqulovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA EKOLOGIK BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH	202
Shanazarova Gulyoraxon Baxtiyarovna	
O'ZBEKISTON STARTAP EKOTIZIMIDA INVESTITSIYA JALB QILISH JARAYONINING INSTITUTSIONAL MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH MEKANIZMLARI	208
Xoliqova Xurshidaxon Xayotjon qizi	
INNOVATSION IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH SHAROITIDA STARTAP EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI	214
Usmanov Gafurjon Shavkatovich	
QURILISHDA ISHLAB CHIQRISH VA SIFATNI BOSHQARISH TIZIMLARINING RIVOJLANISHI	220
Buriyev Xakim Toshimovich, Usmanov Ilxom Achilovich	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSION MUHITNI TAKOMILLASHTIRISHNING STRATEGIYALARI	225
Xolov Sherali Axrorboyevich	
2010-2024-YILLARDA O'ZBEKISTONDA TO'QIMACHILIKNI INVESTITSIYALASHNING EKONOMETRIK TAHLILI	229
Ashurov Shuhratbek Quadrat o'g'li	
TIJORAT BANKLARI MOLIVAVIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING ZAMONAVIY USULLARI	233
Sherbekova Kamola Norbekovna	
AHOLI MOLIVAVIY SAVODXONLIGI DARAJASI VA UNI BAHOLASHNING ILMIY-USLUBIY ASOSLARI	243
Abduvoxidov Akmal Abdulazizovich	
MARKAZIY BANK KURS SIYOSATI SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARI	249
Saydullayev Nodirbek Narzullaevich	
O'ZBEKISTON MINTAQALARIDA BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISH SALOHİYATI VA MUAMMOLARI	258
Raupov Shuxrat Soyibovich	
ЭКОТУРИЗМ В УЗБЕКИСТАНЕ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ	264
Абидова Дилфуза Игамбердиевна, Рахматуллаева Зулайхо Хасан кизи	
DIGITAL ECONOMY AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE: BUSINESS CHANGE IN THE REGIONS	270
Abdullayev Muzaffar Abdujabbarovich	

QISHLOQ XO'JALIK MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASHDA IOT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH.....	273
Mirzaev Dilshod Artikovich	
ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРИМЕНЕНИЯ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ СТАРТАП-ПРОЕКТОВ В ВУЗАХ УЗБЕКИСТАНА	279
Касимова Наргиза Сабитджановна	
YASHIL IQTISODIYOTNING NAZARIY ASOSLARI VA UNGA ILMIY YONDASHUVLAR.....	284
Ismoyilova Mahliyo Oybek qizi	
BOSHQARUVDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR (OLIIY TA'LIM MISOLIDA).....	289
Karievva Gulnora Abdullayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA KORPORATIV MIJOZLARGA XIZMAT KO'RSATISHNING AMALDAGI HOLATI VA ASOSIY TENDENSIYALARI.....	295
Qurbonov Odilbek Ro'zmatovich	
O'ZBEKISTONDA SPORT FEDERATSIYALARI VA ASSOTSIATSIYALARINI SAMARALI BOSHQARISH TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISH YO'LLARI	302
Umed Farmonkulovich Radjabov	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA QARATILGAN IQTISODIY MEKANIZMNI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA ULARNING AMALIY AHAMIYATI	307
Mullayeva Mexrangiz Axtam qizi	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA)	313
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Muradova Nazira Raximjanovna	
RAQAMLI MARKETING VA ONLAYN PLATFORMALAR ORQALI EKOTURISTIK MAJMUALARNI OMMALASHTIRISH TRENDI	318
Xolmatova Parvina Asliddin qizi	
O'ZBEKISTONDA SOLIQ MA'MURCHILIGI STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI VA ULARNI YECHIMLAR	323
Normurzayev Umid Xolmurzayevich	
РАЗВИТИЕ ДИСТАНЦИОННОГО БАНКОВСКОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ В ХОРЕЗМСКОЙ ОБЛАСТИ НА ОСНОВЕ ТЕХНОЛОГИЙ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА КАК ФАКТОР РЕГИОНАЛЬНОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА.....	327
Бахтиёрров Худайберган Хамдам угли	
MAHALLIY BUDJETLARDA TRANSFERTLARGA QARAMLIK DARAJASINI BAHOLASH (XORAZM VILOYATI MISOLIDA)	335
Xudoyqulov Hamidjon Abdullayevich	
QORAQALPOG'ISTON QISHLOQ XO'JALIGIDA RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISHNI BOSHQARISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI.....	342
Tajibaev Berdax Asqarbay uli	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION JARAYONLARNI JADALLASHTIRISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	347
Ashurova Maftuna Ortiq qizi	
STRATEGIC DIRECTIONS FOR INCREASING CAPITAL EFFICIENCY OF COMMERCIAL BANKS: DIGITALIZATION AND RISK MANAGEMENT INTEGRATION	352
Sadullaeva Mokhinur Aziz kizi	
TECHNOLOGY MANAGEMENT AND SME INTERNATIONALIZATION: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW	358
Abduxafizova Madinabonu Mirabbos qizi	
TA'LIM SIFATINI BAHOLASH MEZONLARINI SHAKLLANTIRISH USULLARI.....	363
Mamadiyarov Zokir Toshtemirovich	
SMART UNIVERSITET KONSEPSIYASI ASOSIDA REYTING VA RAQOBATBARDOSHLIKNI INTEGRAL BOSHQARISH	371
Xudoyqulov Husen Ahadovich	

BUXGALTERIYA HISOBINING MILLIY VA XALQARO STANDARTLARI ASOSIDA MOLIVAVIY HISOBOT 1-SHAKLINING QIYOSIY TAHLILI	379
Shodiyev Murodjon Bakirovich	
SUG'URTA BOZORINING RAQAMLI RIVOJLANISHIDA NAZARIY QARASHLAR	384
G'oziyeva Aziza Abdusalomovna	
MINTAQAVIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA INNOVATSION LOYIHALAR SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI	389
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
MAHALLIY BUDJETLAR DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHNING IQTISODIY AHAMIYATI	397
P.SH.Usmonov	
СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДОВ ИНВЕСТИЦИОННОГО АНАЛИЗА ДЛЯ ОЦЕНКИ ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ УЗБЕКСКИХ ЭМИТЕНТОВ.....	401
Ирмухамедова Муслима Дилшодовна	
KORXONA VA TASHKILOTLARDA INSON KAPITALIDAN SAMARALI FOYDALANISHDA KORPORATIV MADANIYAT, AXLOQIY-RUHIY VA MA'NAVIY MUHITNING O'RNI	407
Suyunov Dilmurod Xolmurodovich, Qodirov Tuyg'un Uzoqovich	
ELEKTRON PULLARNING MOHIYATI VA ULARNING MILLIY TO'LOV TIZIMIDAGI ROLI.....	416
Toshniyozov Sherali Kamoliddinovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA UY XO'JALIKLARINING TADBIRKORLIK FAOLIYATINI KENGAYTIRISH.	423
Eshbaeva Shahnoza Faxriddinovna	

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA UY XO'JALIKLARINING TADBIRKORLIK FAOLIYATINI KENGAYTIRISH.

Eshbaeva Shahnoza Faxriddinovna

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti tayanch doktranti

ORCID:0009-0000-2576-2608

shakhnoza19100@gmail.com.

Annotatsiya. Ushbu tatqiqotda zamonaviy iqtisodiyotning raqamlashib borishi, raqamli texnologiyalarning har bir sohaga kirib borishi natijasida yaratilayotgan yangi imkoniyatlarning tadbirkorlik faoliyatiga ko'rsatayotgan ta'siri hamda buning natijasida aholining daromadlar manbasining oshishi tahlil qilingan. Uy xo'jaliklarining raqamli resurslardan foydalanish darajasining oshirish uchun amaliy takliflar berilgan.

Kalit so'zlar: Raqamli iqtisodiyot, elektron hukumat, elektron savdo, freelancer xizmatlari, "Global startaplar indeksi", "Sun'iy intellektga tayyorgarlik indeksi", "Elektron hukumat rivojlanish indeksi".

Abstract. This article analyzes the process of digitalization in the modern economy, the widespread adoption of digital technologies across various sectors, and their impact on entrepreneurial activity and the growth of household income sources. Special attention is given to the role of digital resources in enhancing household entrepreneurship. Based on the analysis, practical recommendations are proposed to increase the level of digital resource utilization among households.

Key words: digital economy, e-government, e-commerce, freelance services, Global Startup Index, Artificial Intelligence Readiness Index, E-Government Development Index.

Аннотация. В данной статье анализируется процесс цифровизации современной экономики, проникновение цифровых технологий во все сферы деятельности, а также влияние создаваемых новых возможностей на предпринимательскую деятельность и рост источников доходов населения. Особое внимание уделено роли цифровых ресурсов в развитии предпринимательства домашних хозяйств. На основе проведенного анализа разработаны практические рекомендации по повышению уровня использования цифровых ресурсов домохозяйствами.

Ключевые слова: цифровая экономика, электронное правительство, электронная коммерция, фриланс-услуги, «Глобальный индекс стартапов», «Индекс готовности к искусственному интеллекту», «Индекс развития электронного правительства».

KIRISH

Raqamli transformatsiya jarayonlari hozirgi kunda an'anaviy iqtisodiy tizimga xos bo'lgan munosabatlarni o'zgartirib, ularga yangicha tus bermoqda. Raqamli texnologiyalar va elektron kommunikatsiyalardan foydalanish tadbirkorlik faoliyatini, elektorn biznes va raqamli moliyaviy xizmatlarning rivojlanishiga olib keldi. Raqamli iqtisodiyot – iqtisodiy faoliyatni amalga oshirishda turli xil raqamli axborot va resurslardan foydalanishni anglatadi. Ma'lumotlarni raqamli tarzda yig'ish, saqlash va qayta tahlil qilish iqtisodiy jarayonlarga tatbiq etish uchun yangi raqamli texnologiyalardan foydalaniladi, bu esa o'z navbatida biznes yurutuvchilar uchun bir qator qulayliklarni yaratadi. Raqamli texnologiyalar tadbirkorlar uchun bozor qamrovini kengaytirib bermoqda, ya'ni online savdo rivojlanib, geografik joylashuv bilan bog'liq chegaralar yo'q bo'lmoqda. Raqamli vositalar xarajatlarni optimallashtiradi, moliyaviy xizmatlarning tezligini va sifatini oshirmoqda, online to'lovlar va elektron hamyonlar pul aylanmasini tezlashtirmoqda.

Global yalpi ichki mahsulotning tarkibida raqamli iqtisodiyotning ulushi yildan-yilga oshib bermoqda. Xalqaro tiklanish va taraqqiyot banki ma'lumotlariga ko'ra, raqamli iqtisodiyotning jahon Yalpi ichki mahsulotidagi ulushi 15,5% ga yetgan, so'ngi yillar davomida an'anaviy iqtisodiyotga qaraganda 2,5 barobar tezroq o'sgan.¹ Xitoy Xalq Respublikasida "raqamli sakrash" strategiyasi doirasida amalga oshirilgan islohotlar natijasida, uy xo'jaliklari elektron tijoratga o'ta boshlagan bu esa, o'z navbatida kambag'allikni qisqartirishga olib keldi.² AQShda esa platforma iqtisodiyoti tez rivojlanib bermoqda, raqamli iqtisodiyot sohasida ish faoliyatini olib

1 World Bank Group. (2024). Digital Progress and Trends Report 2024. Washington, DC: World Bank.

2 AliResearch. (2023). The Rise of Taobao Villages: Digital Transformation in Rural China. Beijing: Alibaba Group.

borayotganlarning o'rtacha ish haqi an'anaviy sohalarga qaraganda 1,5 barobar yuqori.³ Janubiy Koreya esa raqamli transformatsiya orqali uy xo'jaliklarining tadbirkorlik faoliyatini oshirish borasida jahon yetakchisi hisoblanadi hamda Koreyada internet qamrovining 10%ga oshishi YAIMning 1,1%ga o'sishini ta'minlamoqda.⁴

O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish davlat siyosatining eng ustuvor yo'nalishiga aylangan. Bu borada amalga oshirilayotgan ishlardan asosiy ko'zlangan maqsad barqaror iqtisodiy o'sishga erishish, aholi daromadlar bazasini kengaytirish, nafaqat davlat miqyosida balki kichik xo'jaliklar uchun ham raqamli texnologiyalardan foydalanib o'z biznes faoliyatlarini rivojlantirish uchun munosib shart-sharoit yaratib berishdan iborat. Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishning eng muhim hujjati sifatida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktyabrda PF-6079-sonli farmoni bilan tasdiqlangan Strategik maqsadlar- "Raqamli O'zbekiston – 2030" dasturini keltirish mumkin. Ushbu dastur doirasida mamlakatimizda raqamli infratuzilmani rivojlantirish, iqtisodiyotning har bir sektoriga IT yechimlarini joriy qilish, turli xil xizmatlarni raqamlashtirish vazifasi belgilangan.⁵ Raqamli tadbirkorlikni kengaytirish maqsadida "IT Park"lar faoliyati kengaytirildi va ushbu parklarning egalari uchun soliq imtiyozlari berildi hamda bu esa o'z navbatida uy xo'jaliklarining raqamli tadbirkorlik orqali daromad topishlari uchun sharoit yaratadi.⁶

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI.

Raqamli iqtisodiyot tushunchasi iqtisodiy fanlarga so'ngi yillar davomida kirib kela boshladi va bugungi kunga kelib iqtisodiy jarayonlarning ajralmas qismiga aylanib ulgurdi. Raqamli iqtisodiyot tushunchasiga iqtisodchi olim N.Negroponte dastlabki nazariy yondashuvni ishlab chiqqan, bu yondashuvda olim iqtisodiy munosabatlarning "atomlardan bitlarga o'tishi" orqali yangi iqtisodiy muhitga o'tishini ochib bergan hamda raqamli texnologiyalar an'anaviy iqtisodiy tizimdan mutlaqo farq qilishini ta'kidlab o'tgan.⁷

Raqamli iqtisodiyot bu - insonlar, tadbirkorlik faoliyatlari, texnik-qurilmalar, axborotlarlar va operatsiyalarni raqamli texnologiyalar orqali bog'lash natijasida yuzaga keladigan iqtisodiy faoliyatdir. U Internet, mobil texnologiyalar, katta ma'lumotlar va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari kabi bir nechta sektorlar va texnologiyalar bo'yicha onlayn tranzaksiyalarni o'z ichiga oladi. Raqamli iqtisodiyot an'anaviy iqtisodiyotdan farq qiladi, chunki u raqamli texnologiyalarga, onlayn tranzaksiyalarga va uning an'anaviy sohalarga transformatsion ta'siriga tayanadi. Narsalar interneti (IoT), sun'iy intellekt (AI), virtual haqiqat, blokcheyn va avtonom transport vositalari kabi raqamli innovatsiyalar raqamli iqtisodiyotni yaratishda muhim rol o'ynaydi.⁸

Raqamli iqtisodiyot raqamli hisoblash texnologiyalariga asoslangan iqtisodiyotni anglatadi, va bu iqtisodiyotda barcha jarayonlar internet tarmoqlari orqali amalga oshirilgani sababli internet iqtisodiyoti yoki veb-sayt iqtisodiyoti deb ham ataladi.⁹

T.Tapscott raqamli iqtisodiyotni so'ngi texnologiyalar va internet tarmoqlari asosida shakllanadigan yangi iqtisodiy tizim deb ta'riflaydi, bu yangi tizimda bilim, innovatsiya va axborotni asosiy ishlab chiqarish omili sifatida ko'rsatadi hamda raqamli iqtisodiyot sharoitida biznes ishtirokchilarining faolligi, ularning mehnat unumdorligi oshishini, iqtisodiy jarayonlarning shaffofligini, masofalar hech qanday ahamiyatli rol o'ynamasligini alohida ta'kidlaydi.¹⁰

Jahon banki eksportlarining fikricha, raqamli iqtisodiyot- takror ishlab chiqarish jarayonlarini raqamlashtirishdir, ya'ni ishlab chiqarish, taqsimlash, ayirboshlash va iste'mol jarayonlarini to'liq raqamlashtirish orqali boshqarishni nazarda tutadi.¹¹

Rossiyalik iqtisodchi olim S.Bodrunov raqamli iqtisodiyotni sanoat va texnologiyaning yangi bosqichi deb ta'riflaydi hamda raqamli transformatsiya jarayonlarini ishlab chiqarish va tranzaksion xarajatlarni kamaytiradi, ish samaradorligini oshiradi va raqamli texnologiyalarning har bir sohaga kirib kelishiga olib keladi deb izohlaydi.¹²

Bugungi kunga qadar o'zbek iqtisodchi olimlari ham raqamli iqtisodiyot tushunchasiga alohida e'tibor qaratib kelishmoqda va bu sohani yanada takomillashtirish uchun o'z ilmiy ishlarini olib bormoqda. Sh. Mustafoyev

3 U.S. Bureau of Economic Analysis (BEA). (2024). Defining and Measuring the Digital Economy. Washington, DC: Department of Commerce.

4 International Telecommunication Union (ITU). (2025). The Impact of Broadband on the Economy: A Global Perspective. Geneva: ITU Publishing.

5 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktyabrda PF-6079-sonli Farmoni. "Raqamli O'zbekiston — 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6079-sonli Farmoni. Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi (www.lex.uz).

6 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 14-oktyabrda "Axborot texnologiyalari sohasida rezidentlar uchun yaratilgan shart-sharoitlarni yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-157-sonli Farmoni.

7 Negroponte N. Being Digital. — New York: Knopf, 1995.

8 M. Javaid, Abid Haleem, R. Singh, Anil Kumar Sinha, Green Technologies and Sustainability, 2024.

9 Pradipta Mukhopadhyay, International Journal of Advanced Research in Science, Communication and Technology, 2021.

10 Tapscott D. The Digital Economy: Promise and Peril in the Age of Networked Intelligence. — New York: McGraw-Hill, 1996.

11 World Bank. World Development Report 2016: Digital Dividends. — Washington, DC, 2016.

12 Бодрунов С.Д. Цифровая экономика: теория и практика. — Москва: ИНИП, 2018.

raqamli iqtisodiyot raqabotbardoshlik oshishini, xufyona iqtisodiyotning kamayishini va iqtisodiyotda davlat boshqaruvi samaradorligi kuchayishini ta'minlab beruvchi omillardan biri ekanligini aytib o'tgan.¹³

Yana bir iqtisodchi olim, I.Tursunov raqamli iqtisodiyotni iqtisodiy rivojlanishning muhim drayveri sifatida ko'rib chiqqan, elektron tijorat, raqamli moliyaviy xizmatlar, elektron hamyonlar umuman raqamlashtirish jarayoni iqtisodiy o'sishga qanday ta'sir ko'rsatishini tahlil qilgan.¹⁴

Yuqorida berilgan barcha ta'riflardan va ilmiy xulosalardan ko'rinib turibdiki, raqamli iqtisodiyot iqtisodiy munosabatlarning yangi raqamlashtirilgan davrini boshlab bergan, ishlab chiqarish jarayonlarini tezlashtirgan, xarajatlarning kamayishiga olib kelgan, unumdorlikni oshirgan hamda izchil iqtisodiy o'sishga zamin yaratib bergan asosiy drayver hisoblanadi.

TADQIQOT METADOLOGIYASI

Tadqiqotda uy xo'jaligining tadbirkorlik faoliyating rivojlanishida raqamli transformatsiya sharoitida vujudga kelayotgan imkoniyatlardan foydalanishni yanada kengaytirish bo'yicha yetakchi mahalliy va xorijiy iqtisodchi olimlarning tadqiqot natijalari, xalqaro va milliy statistika ma'lumotlarini taqqoslash, guruhlash, iqtisodiy tahlil va sintez, abstrakt mantiqiy tahlil hamda analitik tahlil kabi usullardan foydalanilgan. Tadqiqot natijalari asosida sohadagi mavjud muammolarni bartaraf etish bo'yicha ilmiy asoslangan takliflar va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish borasida olib borilayotgan islohotlar natijasida, bugungi kunda fuqarolar va tadbirkorlik subyektlari normativ-huquqiy hujjatlarni, davlat byudjeti parametrlarini va o'zlarini qiynayotgan boshqa shu sohadagi muammolarni muhokama qilish uchun elektron murojaat yo'llashlari va qisqa vaqt ichida ijobiy yechim topishlari uchun keng imkoniyatlar yaratildi. Natijada, IT-park rezidentlari soni 2800dan oshdi, xorijiy kompaniyalar 752 taga yetdi va bu sohalarda yaratilgan yangi ish o'rinlari natijasida 40 mingdan ortiq yoshlar yuqori daromadli ishga ega bo'lishdi. Elektron hukumat tizimini joriy qilish mobaynida 760 ta davlat xizmatlari raqamlashtirildi, 10 milliondan ortiq fuqaro ushbu online xizmatlardan foylanishmoqda va raqamlashtirish natijasida 70 dan ortiq ma'lumot va hujjatlarni aholidan talb qilish bekor qilindi. Ushbu yaratilayotgan imkoniyatlar nafaqat aholining barcha qatlami uchun balki uy xo'jaliklari doirasida tadbirkorlik bilan shug'ullanayotganlar uchun ham keng imkoniyatlar yaratdi, vaqt tejalandi, xarajatlari kamayadi va ular uchun masofaviy ishlar bilan shug'ullanish imkoniyati paydo bo'ladi.

Raqamli transformatsiya rivojlanishi o'z navbatida elektron tijorat sohasini rivojlanishiga olib keldi. Oxirgi yillar davomida elektron tijorat sohasida yaratilayotgan yalpi qo'shilgan qiymatning YAIMdagi ulushi ortib borayotganini kuzatishimiz mumkin. 2018-yilda ushbu ko'rsatkich 0.02% ga teng bo'lgan bo'lsa keying yillar davomida izchil oshib bordi, 2019-yilda 0.05%, 2020-yilda esa 0.09%ga ko'tarildi. Bu ko'rsatkich 2024-yilda 1.38%ga teng bo'lgan, bu esa 2018-yil bilan solishtirganda elektron tijoratda yaratilayotgan yalpi qo'shilgan qiymatning YAIMdagi ulushi taxminan 1.4 martaga oshganligini ko'rsatadi. (1-rasm).

Elektron tijorat sohasida yaratilayotgan yalpi qo'shilgan qiymatning YAIMdagi ulushi. 1-rasm¹⁵

¹³ Mustafoyev Sh. Raqamli iqtisodiyot va uning milliy iqtisodiyot rivojidagi o'rni // Iqtisodiyot va innovatsiyalar jurnali, 2020.

¹⁴ Tursunov I. Raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsion rivojlanish masalalari. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2021.

¹⁵ Stat.uz

So'ngi 5 yil ichida soha eksporti hajmi 170 mln.dollardan 1 milliard dollarga yaqinlashdi, raqamlashtirish doirasida internet tezligi 7 barobarga, mobil internet esa 4,5 barobarga o'sdi. Bu sohadagi startap loyihalar uchun 70 million dollar investitsiya yo'naltirildi hamda O'zbekiston "Global startaplar indeksi" reytingida "TOP-100"likga kirdi. "Sun'iy intellektga tayyorgarlik" xalqaro indeksida esa Markaziy Osiyoda birinchi o'rinni egallab turibdi. Quyidagi jadval ma'lumotlaridan ham raqamlashtirish sohasidagi natijalarni ko'rishimiz mumkin (1-jadval):

1-jadval. O'zbekiston Respublikasining raqamli iqtisodiyotga oid xalqaro indekslardagi o'rni¹⁶

№	Xalqaro indeks nomi	Baholash yo'nalishi	O'zbekistonning o'rni / o'zgarishi	Natijaning uy xo'jaliklari tadbirkorligiga ta'siri
1	Global Startaplar Indeksi	Startap ekotizimi va innovatsion muhit	12 pog'ona yuqorilab, TOP-100 ga kirdi	Uy xo'jaliklari uchun startap va kichik tadbirkorlikni yo'lga qo'yish imkoniyatlari kengaydi
2	Sun'iy intellektga tayyorgarlik indeksi	Sun'iy intellektni joriy etishga tayyorgarlik darajasi	17 pog'ona yuqorilab, Markaziy Osiyoda 1-o'rin	Online xizmatlar, freelancerli xizmatlari va IT asosidagi daromad bazalari rivojlandi
3	Elektron hukumat rivojlanish indeksi	Davlat xizmatlarini raqamlashtirish darajasi	O'sish tendensiyasi, reytingda yuqorilash	Uy xo'jaliklari tadbirkorlari uchun masofaviy ish yuritish imkoniyati paydo bo'ldi va vaqt hamda xarajatlar qisqardi
4	Raqamli inklyuziya ko'rsatkichlari	Aholining raqamli xizmatlardan foydalanish darajasi	Ijoiy o'sish dinamikasi	Elektron savdo va raqamli tarmoqlarda ishtirok kengaydi

Mamlakatimizda hozirgi vaqtga qadar 215 tadan ortiq IT-parklar o'z ish faoliyatini olib bormoqda, "Bir million dasturchi" loyihasi ham raqamlashtirish jarayonida o'z samarasini bermoqda, ushbu loyiha bitiruvchilarining ko'pchiligi o'z daromadlariga va bizneslariga ega bo'lishmoqda, freelancer xizmatlari orqali bu sohani rivojlantirishda ko'maklashmoqda. Hozirgi paytda yosh tadbirkorlarni "Coursera" platformasi orqali o'qitish ham yo'lga qo'yilgan. Mamlakatimizda 2024-2025-yillarda startap va venchurlarning umumiy qiymati 3,9 mlrd.dollarga yetgan bo'lsa, mahalliy startaplar soni esa 750dan oshdi. Startap loyihalarni qo'llab quvvatlash maqsadida xalqaro tajribalar o'rganilmoqda va loyiha ishtirokchilari uchun turli xil grantlar, soliq imtyozlari, moliyalashtirishda yengilliklar taqdim etish ko'rib chiqilmoqda.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'zbekiston Respublikasida olib borilayotgan raqamli transformatsiya sharoitini rivojlantirish, aholining raqamli resurslardan foydalanish darajasini oshirish, raqamli hukumatni joriy qilish borasida olib borayotgan islohotlari uy xo'jaliklari tadbirkorligi uchun muhim rivojlanish omil bo'lib xizmat qilmoqda va yangi iqtisodiy imkoniyatlarni yaratmoqda. Xalqaro indekslar va reytinglarda natijalarning ko'tarilib borilishi esa, mamlakatimizda raqamli iqtisodiyot tizimi faol ish olib borayotganligidan hamda raqamli tadbirkorlik muhiti shakllanayotganligidan dalolat beradi. Bu sohada yanayam yuqori natijalarga erishishimiz, raqamlashtirish jarayonlarini yanada kengroq hududlar kesimida qamrab olishimiz uchun quyidagi sohalarga alohida e'tibor qaratishimiz lozim:

- Aholining raqamli texnologiyalardan va resurslardan foydalanish darajasini oshirish;
- Elektron hukumat xizmatlaridan foydalanganlik uchun turli xil rag'batlar taklif qilish;
- Raqamli statistik ma'lumotlarni olish tizimini osonlashtirish;
- Hududlar kesimida internet bilan bog'liq muommolarni ijobiy hal qilish;
- Aholiga ko'proq raqamli moliyaviy xizmatlarni taklif qilish.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktabrdagi "Raqamli O'zbekiston — 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risidagi PF-6079-sonli Farmoni. Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 14-oktabrdagi "Axborot texnologiyalari sohasida rezidentlar uchun yaratilgan shart-sharoitlarni yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-157-sonli Farmoni.
3. AliResearch. The Rise of Taobao Villages: Digital Transformation in Rural China. — Beijing: Alibaba Group, 2023.
4. Bodrunov S.D. Tsifrovaya ekonomika: teoriya i praktika. — Moskva: INIR, 2018.
5. International Telecommunication Union (ITU). The Impact of Broadband on the Economy: A Global Perspective. — Geneva: ITU Publishing, 2025.

¹⁶ Muallif tomonidan statistik ma'lumotlar asosida qayta ishlandi.

6. Javaid M., Haleem A., Singh R., Sinha A.K. Green Technologies and Sustainability. – 2024.
7. Mukhopadhyay P. Digital Transformation and Economic Development // International Journal of Advanced Research in Science, Communication and Technology, 2021.
8. Negroponte N. Being Digital. – New York: Knopf, 1995.
9. Tapscott D. The Digital Economy: Promise and Peril in the Age of Networked Intelligence. – New York: McGraw-Hill, 1996.
10. Tursunov I. Raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsion rivojlanish masalalari. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2021.
11. U.S. Bureau of Economic Analysis (BEA). Defining and Measuring the Digital Economy. – Washington, DC: Department of Commerce, 2024.
12. World Bank. World Development Report 2016: Digital Dividends. – Washington, DC, 2016.
13. World Bank Group. Digital Progress and Trends Report 2024. – Washington, DC: World Bank, 2024.
14. Mustafojev Sh. Raqamli iqtisodiyot va uning milliy iqtisodiyot rivojidagi o'rni // Iqtisodiyot va innovatsiyalar jurnali, 2020.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
